

Muzejníček

Dětský měsíčník od skřítků Muzejníčků
z Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Milé děti,

je tady prosinec a s ním zima a Vánoce. Celý měsíc už se těšíme a připravujeme na krásné slavnostní chvíle. Vyrábíme ozdoby do bytu nebo do třídy, pečeme vánoční dobroty, chodíme na koncerty a na vánoční trhy. My vás zveme k nám do muzea na bohatý vánoční program. Přejeme vám krásné Vánoce a v novém roce jen to nejlepší!

z Vánoční výstavy

Přijďte nasát vánoční náladu k nám na vánoční výstavu! Prohlédnete si dřevěné betlémy a perličkové ozdoby. Jeden betlém je určený přímo vám, dětem, k osahání a hraní. Staré perličkové vánoční ozdoby připomenou dobu našich prababiček. Jistě nám také pomůžete vytvořit rekordní malovaný papírový betlém. Každý, kdo přijde, může nakreslit sám sebe, jak jde k Ježíškovi s dárkem, a postavičku umístit do betléma. Kolik postaviček asi vznikne? Kromě toho na vás čekají ukázky lidových řemesel a další vánoční doprovodné akce.

Kdo je kdo v muzeu?

Víte vůbec, kdo v muzeu pracuje? Že ne?
Každý měsíc se proto seznámíte s jednou muzejní profesí
(povoláním), a kdo ví, třeba se také
v dospělosti stanete muzejníkem....

Zoolog

je člověk zabývající se živočichy, hlavně obratlovci. Zoolog v muzeu se obvykle zabývá savci, ptáky, plazy, obojživelníky a rybami. Muzejní zoolog je v první řadě správcem zoologického depozitáře, který do jisté míry připomíná školní přírodovědný kabinet. V zoologickém depozitáři jsou přehledně uloženy preparáty nejrůznějších zvířat včetně jejich vývojových stádií. Obecně

známé jsou dermoplastické preparáty, lidově nazývané vycpaninami, které jsou určeny k vystavení v expozicích či na výstavách. Obdobným způsobem se preparují i balčky, které slouží jako vědecký doklad výskytu ptáka anebo savce na daném území (viz foto). Sběrka Jihočeského muzea mimoto obsahuje i kostry, lebky, ptačí vejce anebo tekutinové preparáty.

Posledně zmíněným rozumíme skleněný válec s rybou, obojživelníkem či plazem, který je vyplněný 70% lihem.

Muzejní zoolog se sbírku preparátů snaží nejen opatrovat, ale také rozšiřovat. V současnosti jsou do muzeí k preparaci získávání hlavně uhynulí živočichové.

Zoologova práce v praxi obnáší také průzkum fauny regionu, což je například mapování výskytu ptáků podle jejich hlasů, odchyt a kroužkování ptáků, odchyt drobných zemních savců anebo netopýřů, sběr a rozbor sovích vývržků a mnoho dalšího.

Text: Václav Mikeš, Foto L. Černý a H. Motyčková

Co je to?

Foto Hana Soukupová

Každý měsíc náš časopis přináší jeden záhadný předmět ze sbírek muzea.

Hezky popřemýšlej, co je to, a potom pošli odpověď na adresu: soutez@muzeumcb.cz.

- a. anělské zvonění
- b. kolotoč pro mouchy
- c. přenosný vařič na čokoládu

Ze správných odpovědí na konci měsíce vylosujeme výherce a odměníme ho pěknou cenou!

Správná odpověď listopadového čísla je **včelí úl** zvaný Doudlebák, který můžete vidět ve výstavě Letem včelím světem.

Výhercem se stává Terežka Flašková. Gratulujeme!

POMOZTE NÁM VYTVOŘIT REKORDNÍ BETLÉM!

Tady máš návrh postaviček. Můžeš si je vymalovat na zkoušku a podobnou postavičku vytvořit do našeho betléma. **NEZAPOMEŇ:** Postavička musí být z tvrdého papíru, velká max. 15 cm a měla by mít tvou podobu.

*Správnou odpověď
a vítěze objevíte
v příštím čísle.*

Program v Jihočeském muzeu

CENTRUM INTERAKTIVNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ
Jihočeského muzeu

● VÝSTAVY:

7. 2. 2017 – 31. 12. 2017 ČESKÉ ŠLECHTICKÉ RODOVÉ RAŽBY

16. – 17. STOLETÍ Ukázka nevládních soukromých mincí předních českých šlechtických rodů 16. – 17. století. Reprezentativní tolarové a dukátové ražby nejobohatších šlechtických rodů období baroka dodnes patří mezi nejkrásnější mince naší historie.

15. 9. 2017 – 14. 1. 2018 JEDNY KARTY NESTAČÍ – BAREVNÝ SVĚT HRACÍCH KARET

Výstava pořádaná společně s Clubem sběratelů hracích karet seznámí návštěvníky s bohatou a dlouhou historií této společenské zábavy. Předvedena bude nejen standardní produkce karet – karty mariášové, karty na Canastu, rummy, Černý Petr nebo kvarteta, ale i karty vykládací nebo taroky. Unikátem výstavy bude ukázka tzv. Macháčkových karet vydaných koncem 19. století v Českých Budějovicích, jejichž reprint si návštěvníci budou moci v muzeu i zakoupit. Výstava představí výběr nejzajímavějších a nejzajímavějších karetních sestav uložených v muzeu či u soukromých sběratelů.

11. 10. 2017 – 21. 1. 2018 LETEM VČELÍM SVĚTEM – 150 LET

ORGANIZOVANÉHO VČELAŘENÍ NA ČESKOBUDĚJOVICKU Výstava k 150. výročí organizovaného včelaření na Českobudějovicku se zabývá jak dějinami včelařství, tak představuje i aktuální výzkum Biologického centra Akademie věd ČR. Věnuje se též biologii a životu včely i využití včelích produktů. Součástí výstavy jsou například historické úly, medomety a další pomůcky pro chov včel. Stranou nejsou ani výrobky z medu a vosku ze sbírek muzeí. Vystavené předměty jsou nejen z Jihočeského muzea, ale také zapůjčeny od řady dalších institucí a soukromých sběratelů.

12. 11. 2017 – 31. 12. 2017 VZPOMÍNKY NA SOČKOU FRONTU

Řeka Soča (slovinštiny) nebo Isonzo (italsky, německy) je ve spojení s historií první světové války synonymem masových bitev. Jméno Soča se pak v literatuře Velké války proměnilo v příznačný název "Krvavá řeka". Válečné operace se v této oblasti odehrávaly na severu od Tolminské kotliny až k pobřeží Jadrana. Svým rozsahem si v ničem nezadaly s krvavým běsněním zákopové války západní fronty. Vyčerpávající boje, vlekloucí se s krátkými přestávkami od pozdního jara roku 1915 až do podzimu roku 1917, za přetrvávající italské přesily v živé síle i zbraních, znamenaly mimořádné bojové vypětí sil rakousko – uherské armády. V neposlední řadě se k válečnému běsnění a utrpení vojáků přidalo i extrémní přírodní prostředí, nemoci a nevyzpytatelné počasí. Je důležité připomenout si toto období historie první světové války už jen proto, že v něm bojovala a často padla velká řada našich krajanů...

12. 11. 2017 – 11. 11. 2018 PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA – LÉTA

ZKÁZY A BOLESTI První světová válka je nyní, v době relativní hojnosti a blahobytu, vytěsňena z paměti lidí. Přitom to byl právě tento první globální válečný konflikt, který dal tvář dvacátému století. Milióny mrtvých, milióny zraněných fyzicky i duševně, hlad, bída, pandemie španělské chřipky, zničená města, zhroutené státy. Ale také naděje (bohužel plané) v podobě nových myšlenkových proudů a revolucí. O tom všem (a možná ještě dalším) by výstava chtěla být.

1. 12. 2017 – 7. 1. 2018 VÁNOČNÍ VÝSTAVA – BETLÉMY ZDEŇKA

MANNA A HISTORICKÉ PERLIČKOVÉ OZDOBY ZE SBÍRKY ALENY

CONDEKOVÉ Autorská výstava řezbáře Zdeňka Manna představí průřez jeho tvorbou od nejmenších betlémů v lahvičkách až po největší, 6 metrů dlouhý betlém z lipového a smrkového dřeva. Vystavíme také kuriozity jako betlém na houbě choroš, pívním betlém v soudku, dva mechanické pohyblivé betlémy nebo obří jesličky s více než 150 figurkami. Druhá část výstavy představí historické vánoční perličkové ozdoby z velké soukromé sbírky Aleny Condekové, pocházející především z doby první republiky. Návštěvníci se zároveň seznámí s tradicí výroby perličkových ozdob, jejich jednotlivými typy a vývojem.

● EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY

rezervace: 391 001 528, <http://www.muzeumcb.cz>

[vzdelavani/kontakty/objednavkovy-formular/](http://www.muzeumcb.cz/vzdelavani/kontakty/objednavkovy-formular/)
Krátkodobé edukační programy k výstavám:

● **„POBAVÍ A NAUČÍ“** Náhled do světa karetních her dospělých i vzdělávacích pro děti a mládež. Edukační program doprovázející výstavu Jedny karty nestačí představí zajímavosti o kartách a různé s nimi spojené didaktické aktivity. Program je doplněn o staronové techniky tisku a další výtvarné tvoření vlastních karet a je vhodný pro předškolní třídy MŠ a první stupeň ZŠ.

● **„MIZÍTE VELKÉ VÁLKY“** Edukační program k výstavě PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA – LÉTA ZKÁZY A BOLESTI. Komentovaná prohlídka s interaktivními prvky a lístkovou brožurou navíc. Pohled na problematiku tradiční i netradiční formou. Vhodné zejména pro druhý stupeň základních a všechny ročníky středních škol.

● **„LETEM VČELÍM SVĚTEM“** Edukační program ke stejnojmenné výstavě. Je připraven ve variantách pro předškoláky, žáky i studenty středních škol. Zaměříme se zejména na stavbu těla včely, důležitost opylovačů v přírodě, včely z pohledu ekologie, včelí produkty a na základy včelaření. Na komentovanou prohlídku s pracovními listy naváže i praktická část. Na program navazují další doprovodné akce.

● **„VÁNOČNÍ VÝSTAVA“** K této tradiční výstavě je připraven edukační program pro všechny typy škol a zařízení. Návštěvníci si prohlédnou výstavu a v praktické části si vyrobí malý dáreček z vánoční tematikou.

Edukační program ke stálé expozici muzea

„Město České Budějovice v proměnách času“.

Program ke stálé expozici JČM. „Příběh města Českých Budějovic“, která mapuje dějiny města a okolí od pravěku až do 20. století. Program doplňují praktické úkoly a pracovní listy.

Geologické sbírky v Jihočeském muzeu

V doprovodu odborného pracovníka navštívíte depozitář s geologickou sbírkou.

Projekt **„Archeologické muzejní kufříky“** nabízí edukační programy:

● **„Život v době kamenné – lovci a sběrači“**

● **„Život v době kamenné – první zemědělci“**

● **„Život v době bronzové – využití prvních kovů“**

Žáci a studenti mají jedinečnou možnost seznámit se s daným obdobím pomocí kopií nástrojů, zbraní a oděvů charakterizujících příslušné období.

www.muzeumcb.cz

JIHOČESKÉ
MUZEUM
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Měsíčník pro děti Muzejníček © Jihočeské muzeum v Č. Budějovicích
Sestavil: Zdeňka Chvojková, tým JČM Kresba: Tomáš Kolegar

